

avant...!

figueres 1 de juliol 1931 - n.º 4

periòdic d'esquerra

redacc. muralla, 17, 3.er, 2.ª

victòria esclatant de les esquerres de catalunya

girona

S. ALBERT	E. R. C.	55.461
SANTALÓ	"	54.855
QUINTANA	"	54.395
CARRASCO	"	54.218
PUIG D'ASPRER	"	53.694
Ayats	LL.	16.234
Estelric	"	16.080

lleida

TORRES	E. R. C.	28.466
ESTADELLA	"	27.453
MACIÀ	"	26.355
COROMINAS	"	25.036
PALACIN	"	24.264
BELLI	"	21.890

tarragona

DOMINGO	E. R. C.	67.215
NOGUÉS	"	61.615
CARNER	"	56.539
BERENGUER	"	54.715
LOPERENA	"	46.826
RUIZ	"	28.698

barcelona

ciutat

MACIÀ	E. R. C.	109.302
G. ALOMAR	"	104.470
AGUADE i MIRÓ	"	103.396
CAMPALANS	"	103.149
VENTURA i GASSOL	"	101.129
PUIG i FERRETER	"	100.910
LLUHÍ i VALLESCÀ	"	99.858
JOSEP DENCÁS	"	98.036
A. XIRAU	"	97.711
RIERA i PUNTÍ	"	97.103
TERRADELLES	"	96.995
SAMBLANCAT	"	96.595
A. M. SBERT	"	95.922
R. FRANCO	"	92.079
Abadal	LL.	47.086
Nicolau d'Olwer	A. C.	43.392
Pi Arsuaga	F.	38.246
Lerroux	R.	31.827

circumscripció

HURTADO	E. R. C.	92.084
COMPANYS	"	91.806
SERRA i MORET	"	91.414
SUNYOL	"	91.344
C. PI SUNYER	"	90.937
VENTOSA ROIG	"	90.707
ARAGAY	"	90.392
BORDES DE LA CUESTA	"	90.054
JOSEP XIRAU	"	90.004
GRAU	"	89.865
DOMENEC PALET	"	85.443
SELVAS CARNER	"	84.408

Falten tres candidats per minoria

NOTA: Aquests són els resultats sabuts fins ara.

Avui, Macià és Catalunya, i Catalunya és Macià

15 cts.

full setmanal**el nostre vot**

El nostre vot de diumenge va ésser contra la reacció, contra les traves posades davant el poble avançant amb deliri de redempció i a favor de la revolució.

Ara, que el perill ja és fora i el bloc dels republicans més clar de tots els obscurs no ens escometran per voler dir ço que a nosaltres ens sembla, remarcarem que el nostre més gran desig d'aixafar els contrarevolucionaris, amb la pretesa legalitat que ells mateixos exigeixen, amb un dret que també haurien d'haver perdut quan perderen la vergonya, va portar-nos a votar una candidatura d'esquerra, però, no ben bé de Macià i els seus homes, i per tant, una mica al marge de la Catalunya d'avui ja flama encesa d'arrels insatisfetes de llibertat i de justícia.

Bona part dels polítics que han d'interpretar els desigs dels homes lliures de les contrades gironines, són uns homes minats de conveniències personals que portats per l'entusiasme del poble han promès coses que mai la seva condició individual els permetrà poder satisfer.

Amb aquestes perspectives tan poc afalagadores els amics d'avant..! no hem pogut avenir-nos a acceptar cap disciplina amb els homes d'orientació política més assimilada a la nostra.

Per aquest motiu, per la nostra actitud de no satisfer-nos sortir a l'escenari polític en aquests moments que l'ànim del poble sobrepuja en influència alliberadora als més refinats treballs d'oratoria, som combatuts a sang i a foc amb medis ben poc lloables pels homes que avui ja han de sotmetre forçosament la seva actuació al juí, serè i deslligat, del poble.

Però nosaltres diem amb viu sentiment: Quan els diputats elegits, esdevinguin soldats civils de la Catalunya rebel i es disposin a disciplinar-se sota el senzill reglament que encomanarà la direcció de l'escamot al "colonel" Macià, part dels homes representatius de la província de Girona es quedaran ressegats i novament exterioritzaran la seva feblesa.

SENSITIU.

jaume miravittles navarra, contra els enemics, contra els amics? i contra tothom s'enfronta per primera vegada al poble de figueres, el de la seva naixença

El popular Met, el jovenívol home rebel digne fill de l'Empordà i continuador de la llarga llista d'éssers inquiets i ansiosos de renovació que ha donat aquesta terra, després de prous treballs per aconseguir-ho va venir a propalar les seves inquietuds als figuerencs, precisament a la vigília de la data incommensurable del 28 de juny.

Molt apenat per les incertes i injustes campanyes desvirtuants portades de sotamà contra la seva persona, es sincera, a la consciència del nombrós auditori i amb el mínim esforç assoleix sanejar l'atmosfera tempestuosa de converses entorn d'ell mal principiades i pitjor sostingudes i s'imposa durant el curs del seu parlament un silenci de comprensió i vera justícia.

En Met després d'esclatants triomfs de l'exposició neta i clara dels seus ideals, que li han valgut l'aplaudiment dels seus més nobles adversaris, a Girona, La Bisbal, Palamós, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols i la major part dels pobles de les contrades gironines, vingué a Figueres quan s'esgotaven les seves forces sobre les quals pesaven l'organització i propaganda de presentació de la candidatura del Bloc Obrer i Camperol, únicament ajudat pel seu company de candidatura En Miquel Adam Lecina, decidit i abnegat també propagador de l'idealitat que els uneix.

Feren una exposició ben temperada i amb aciençat sentit de veritables interpretadors del sentiment revolucionari del poble, dels motius que portaren el B. O. C. a la lluita electoral, indicant de necessària realització immediata: la qüestió agrària, el problema de la religió catòlica en la seva immisció a l'Estat i la qüestió de les nacionalitats, emportant-se'n la aprovació de l'auditori sense introduir eufemismes d'efecte electoral de cap mena.

En Miravittles amb el seu bell i enèrgic parlament deixà astorats als més impenetrables escèptics de la seva ideologia.

- La massa de ciutadans lliures que

ha mantingut intangible la bandera del veritable esquerrisme de la nostra ciutat anaren a escoltar-lo amb el cor obert i avui ja dintre de cadascú hi ha un coneixement més de les modalitats redemptores de la humanitat.

Aquests homes del B. O. C. es deslliguen del major nombre de prejudicis i fan front a l'aferrissada lluita des del terreny més aspre, difícil: el social

Naturalment que avui el poble de Figueres no es decideix a ajudar l'obra d'En Met. El petit nombre d'obers, la propaganda apolítica dels anarco-sindicalistes i els seguidors inconscients de la política petit burgesa no fan possible que els que creuen amb la seva sinceritat i la seva ascendent i viril empresa revolucionària facin l'esforç de deslliurar-se avui dels compromisos contrets

Demà que les coses puguin ésser reintegrades al seu lloc - que d'arribar-se a l'organització col·lectiva ocuparà la seva situació a les fileres cadascú que més hagin de plaure'l - potser saludarem al nostre Met com el segon Marty català de l'altra banda dels Pirineus protagonista viu i ferm fins a la fi d'una història de conquestes revolucionàries fetes amb sacrificis i persecucions

SALIN.

Es necessari que tots els que es troben identificats amb el nostre periòdic, ens ajudin, almenys moralment, doncs els nostres amics? amb decidit i descarat treball jesuític, ens combaten fins trontollant-nos els nostres medis de vida que com a ésser humans tenim dret.

Manuel Garcia

S'ASTRE

Monturiol, 20 Figueres

de cara al món

brasil

Hom diu que s'ha descobert una terra nova, una illa inconeguda. Un capità de vapor anglès així ho ha declarat.

En conseqüència d'això el Govern d'aquest país ha ordenat a un creuer la marxa a prendre possessió de aquesta illa.

Segons comuniquen els Governos britànic i francès han fet el mateix

A nosaltres ens sembla impossible aquesta nova, puix crèiem que després del descobriment de les Amèriques pel català Colom no quedava res més per descobrir prop d'aquelles terres.

De totes maneres poden córrer els brasilers, anglesos i francesos; tenim quasibé la seguretat que el primer que farà possible la vida a aquella illa - d'ésser veritat la nova - serà un català el qual tindrà establert el seu comerç quan menys se'n adonaran. No serà diferent de les altres on, per llunyanes o despoblades que siguin, el català sempre ha establert el seu comerç, qualitat innata de tots els nascuts en aquest petit però inquiet tros de terra que és Catalunya.

alemanya

La indústria d'aquest país es mostra decididament contrària a la dictadura que sembla voler aparèixer en l'horitzó polític.

Una nació on quasi tots el seus habitants pertanyen a alguna associació o altra és possible que s'obtingui una majoria d'adherits i que pretengui imposar la seva voluntat.

Però cal tenir en compte que el poble jove ha donat mostres paleses de la bona orientació que porta, assumint les responsabilitats de les experiències passades i les d'organització pel futur.

El mateix poble jove i sincer que temps enrera es volia declarar culpable de la sagnant guerra europea, contra la oposició dels nacionalistes imperialistes, avui defensaran, amb tota l'energia de la seva vida puixant, tot intent de dictadura contra la pau de casa seva i d'Europa.

SALIN.

rumania

Durant la recent campanya electoral rumana va advertir ingènuament,

el professor Jorga que, amb els seus companys de Gabinet, constituïa «el Govern personal del rei». La definició ha de prendre's en el seu sentit més literal puix que el rei Carol ha anunciat l'intenció que té de presidir personalment tots els Consells de ministres que es celebrin d'ara endavant.

Amb aquesta determinació, Carol entra de ple en el perillós exercici del poder personal i s'apropa cada vegada més a la dictadura. Qualsevol que fossin les decisions del Gabinet, amb la sola presència del monarca n'hi haurà prou, naturalment, per què li siguin imposades a ell en primer lloc.

Això pot semblar una temerària insensatesa al cap de dos mesos de l'expulsió d'Alfons de Borbó. Però, pel que es veu, sembla que ningú escarmenta en persona estranya

DORSKY.

discs i gramòfons
joan mates, 13 **figueres**

singlots

► Les persones joves castellanques, sense experiència, o que no han assimilats els prejudicis nacionalistes, o mancats de la cultura que se subministra, amb sis o vuit mesos d'ésser a Catalunya, i sense preparació aprenen de parlar a la perfecció la llengua catalana.

De militars, policies, carrabiners i altres que fa deu i vint anys que són per aquí, molts d'ells no en saben dir ni un mot.

Per alguna cosa deu ésser, això.

► Els castellans ens ensenyen d'ésser catalanistes; no hi fa res les claudicacions dels comerciants i el seu agemoliment al nacionalisme castellà. Ara posen uns cartellots que diuen: «No s'admeten viatjans catalans». No hi fa res el nostre esperit palès de germanor; per ells n'hi ha prou que siguem catalans.

► Els savis que volen divulgar per tot el món les seves obres ho fan valent-se de les tres llengües: francès, anglès i alemany.

Nosaltres, per catalanistes que siguem, també emprarem aquestes llengües quan el nostre interès ho reclami.

Aquestes dificultats també les tro-

ben els germans espanyols per orgullosos que estiguin de la seva parla.

► Nosaltres, homes del dia, no volem noms antiquats, per respectables que siguin. Volem el nom de República Catalana i no el de Generalitat de Catalunya. Aquest canvi és el primer regateig. Catalans, no dormim!

FIVALLER.

Perfumeria de totes les marques
Casa Comas

retalls de premsa

Copiem de l'«Avi Muné» de Sant Feliu de Guíxols del dia 27 de juny, el següent comentari:

«Demà el vot dels ciutadans ha de decidir quins seran els homes que hauran de defensar a les Constituents espanyoles, les legítimes aspiracions de Catalunya, concretades en el nostre Estatut.

Desmentiríem la nostra lleialtat si afirmàvem que la candidatura dita d'Esquerra Catalana combla les nostres preferències. La circumscripció Gironina, al nostre entendre, havia d'oferir més amples perspectives de catalanisme integral: un catalanista d'Estat Català (Josep Bordes de la Cuesta); dos candidats d'E. C. (Salvador Albert i Pei, J Puig Pujades) i dos més de l'Acció Catalana Republicana (Manuel Carrasco Formiguera, Eusebi Isern Dalmau), p. e., haurien constituït una candidatura ideal i ben nostra.

No està en el nostre ànim i menys en aquests moments, d'entorpir o destorbar decisions alienes. Sigans permès, però, d'aconsellar als nostres amics i afavoridors que, en votar, ho facin, preferentment, a favor d'aquells homes que siguin més ferma garantia de republicanisme, de catalanitat i de capacitat intel·lectual. Trinitat de condicions que diputem inseparables, i que, ara més que mai, reclama Catalunya per a ben servir-la».

Com pot veure's, no tothom estava satisfet de la candidatura d'esquerra.

Val més la paraula que es calla que la que es diu.

comentaris que han fet alguns diaris sobre els fets d'olot, entre ells "la rambla", "la publicitat" i "l'opinió" com també el que feu l'"Empordà Federal"

de "la rambla"

una versió imparcial

l'agressió a compte, a olot

Hem rebut una comunicació dels senyors Ernest Llevat, H. Castro i Aranols Cases, explicant, com a testimonis presencials, els fets d'Olot, Heus-la ací:

«Els sofasignats, viatjants de comerç que assistiren el dilluns dia 22 al míting que donà la «Coalició d'Esquerres» al cinema Ideal d'aquesta ciutat i presenciàrem l'esdevingut amb En Jaume Compte, us preguem tingueu a bé fer públiques les nostres manifestacions sobre el succeït, fent constar ensems la nostra protesta per la versió totalment parcial, que publica el vostre diari en l'edició d'avui

Primer. - No és cert que En Jaume Compte disparés dos trets en ésser increpat pel públic per la seva interrupció, ni significació. Fou més tard.

Segon. - Si bé és cert que per aquesta ciutat circulà insistentment el rumor d'una possible pertorbació en el míting, no pot interpretar-se com a pertorbació el succeït.

Tercer. - Per tal de fer més clara la nostra rectificació, anem a explicar com anà la cosa:

El míting començà a un quart d'onze, amb el local ple de gom a gom. En un dels procenis hi havia, efectivament, En Jaume Compte, amb En Simó Llauneta, En Farreró i un altre el nom del qual no recordem - En Daniel Lòpez, creiem. -

Obrí l'acte el regidor Aubert, i seguidament féu ús de la paraula l'alcalde d'Olot, senyor Joan de Gargantà. En el curs del seu discurs digué que es lluitava per l'Autonomia de Catalunya. Llavors, del prosceni, sorgí una veu que digué: «La independència de Catalunya volem!», paraules que pronuncià En Simó Llauneta. El públic influït per les versions circulades a la tarda, protestà de la interrupció, i és promogué un gran escàndol. Apaivagats els ànims, En Joan Gargantà prosseguí el seu

discurs. Tot d'una, en mitjançar unes discussions produïdes per uns xiulets a En Jaume Compte i companys, sorgí un petit avalot. De l'altra banda sortí una veu que cridà: «Es aquest del barret de palla!» (El del barret de palla era En Compte). Seguidament nns quants individus començaren a colpejar bàrbarament En Comte: En Llauneta els digué: «Ja sabeu qui és aquest? Es En Compte, el de Garrat!» I els cops foren llavors més durs. Un individu tragué una podadora i colpejà el cap a En Compte, qui quedà ferit greument, en aparença. Ell, serenament, s'atansà al prosceni i mostrà la ferida als oradors. Algú féu acció de llançar-lo al pati de butaques; l'observació que a baix hi havia gent, contingué l'inhumà proponent.

Com es pogué hom procurà expulsar En Compte; els qui el voltaven, encegats, anaven colpejant-lo; ell era indefens; algú, un cafre! li clavà una ganivetada a l'anca, sense considerar el seu estat; ell, llavors, creient que s'intentava assassinar-lo (com pot molt ben ésser), com pogué, es tragué l'arma que portava i alçant en laire el braç, disparà dos trets, per tal de dispersar els qui, sense considerar el seu estat, seguien agredint-lo. Es produí una dispersió general, i En Compte pogué ésser tret del local. En sortir, acompanyat pels seus amics, un individu en un moment d'excés d'humanitarisme (?) i sense considerar el seu estat, gosà encara bufetejar-lo. Hom els defingué i els portà a l'Hospital; allí estigueren més d'una hora a obrir per a curar-los. L'acte, un cop reposat tothom, seguí fins a acabar.

* * *

Podríem estendre'ns en més detalls, però no ho fem per no allargar-nos massa; el que sí volem fer constar és el següent:

Protestem de la versió que dona el vostre corresponsal dels fets.

Si bé no som partidaris dels pertorbadors de mítings, no creiem que hi hagués motiu per comportar-se com es féu amb Compte i altres.

Cal fer constar ben clar que quan

Compte féu els dos dispars ja estava ferit, i ho féu en defensa pròpia, millor dit, per allunyar els qui, tot i veient-lo ferit l'acorralaven insistentment; ho féu, doncs, en defensa pròpia.

Creiem que caldria, per tots els mitjans, aclarir qui foren els autors de les ferides d'En Compte, però no podem capir que per anar a escoltar un míting hom hi pugui anar armat, i menys amb una podadora (ara en ple istiu, que no és temps de podar). És cert que ell, Compte, anava armat, però cal recalcar que en no féu ús fins que es veié inhumanament acorralat.

Per acabar, volem aclarir, que, tot i allunyats del seu ideari, no ens hem estat de fer aquests aclariments, perquè creiem que a ningú que sigui català i republicà li plaurà l'actitud de certs elements. A En Compte fins a cert punt, podia expulsar-se'l, però mai maltractar-lo ni agredir-lo; ¿és que som, tots plegats, uns desagraïts i uns desmemoriats. A més, els senyors que l'agrediren amb la podadora i el ganivet o punyals, els duïen per esport?

de "la publicitat"

de l'agressió a jaume compte i altres

Els fets esdevinguts en el míting d'Esquerres Catalanes celebrat dilluns passat, a la nit, al teatre Ideal Park, motivaren la suspensió, pels seus organitzadors, del que tenia anunciat per a l'endemà el Bloc Obrer i Camperol. Creiem que aquesta mesura de prudència fou molt oportuna, davant la nerviositat que arreu hi havia.

Però ja que parlem d'aquells lamentables fets, bo serà que fem alguns aclariments a la nostra primera informació, feta cuïta-corrents i no disposant encara de totes les dades necessàries per escatir i judicar els fets amb tota exactitud. No és que en el seu conjunt estigui mancada de veracitat o que sigui parcial, com algú s'ha cregut i ha manifestat.

El que passà ho creiem més una conseqüència de l'estat de nerviositat creat durant la tarda i capvespre d'aquella diada, que a la seva interrupció, puix que no era cap grogleria ni cap insult. Era tan sols l'expressió d'una tendència més extremista que el que manifestava l'orador sobre el problema català. Que «Llauneta» fou inoportú, és evident. El que esdevingué després amb l'agressió de què foren víctimes En Jaume Compte i els seus companys, solament pot apreciar-ho el que s'hi trobà en el lloc mateix on es descabdellà o bé quan serenament poden apreciar-se els fets.

Es certíssim que l'agressió fou inqualificable i evidentment dirigida contra Jaume Compte, com ho prova el fet que Llauneta es designava com a únic autor de la interrupció i que únicament va sortir-ne amb una ferida confusa al front. En Compte féu els dispars al sostre amb el propòsit de defensar-se i espaordir els agressors, i solament quan ja havia estat maltractat i greument ferit.

Si els propòsits d'En Compte i els seus companys haguessin estat agressius, ¿perquè no feren ús de les pistoles que tots portaven?

Per contra, les ferides de Compte demostren que els que els agradiren no anaven pas desprevinguts, puix que a l'hospital fou guarit, ultra de diverses contusions, d'una de molt important al costat dret, d'una altra al costat esquerra del cap, produïda per un podall o destraleta, i d'una punyalada a la cuixa de dos centímetres d'ample per sis o més de profunditat.

Tot això demostra que la campanya electoral és portada en forma contrària a la llibertat de propaganda.

I sinó, aquí tenim també els fets de Ribes i Figueres, on els elements contraris no han pogut produir-se lliurement.

Avui mateix les dretes han celebrat el seu míting al Centre Catòlic, perquè no s'han cregut prou garantits per a fer-lo en un lloc públic.

Creiem que amb tot el que deixem dit queda evident la nostra imparcialitat en relatar les coses i que si algun detall no quedà prou clar en la nostra correspondència sobre els lamentables fets de dilluns, no fou per mala voluntat, sinó una precipitació a recollir l'esdevingut i un afany de trametre ràpidament la informació.

En Jaume Compte, després de

declarar al Jutjat, i ja bastant restablert, va marxar lliurement ahir a la tarda cap a Ripoll i a Camprodon

“l'opinió” publicava amb negretes ben visibles el següent entrefilet:

«Lamentem molt el fet que es va produir l'altre dia a Olot. Es injust que un home que crida «Visca Catalunya lliure» sigui agredit. En protestem! Ni el crit era sediciós, ni la persona de l'agredit mereixia aquesta violència».

de l'“empordà federal”

visca la llibertat!

Visca la llibertat de pendre la llibertat dels altres. Això és el que vol dir molta gent quan aixeca un crit a la llibertat. Perquè els que senten amor, per la llibertat veritable, no la criden pas. L'amor a la llibertat fa com l'amor a les altres coses. Resta ben quiet en el fos de l'ànima. No vol soroll ni vol homenatges aparatosos. El millor homenatge a la llibertat és la conseqüència i el respecte als sentiments del veí.

La llibertat, com l'amor, no es palesa amb declaracions, ni amb besades. Es prova amb fets. No és el sentiment espontani que arrenca un crit; és un arrapat fervor intern que es demostra amb actes.

I es demostra sempre. En tots moments i en totes actuacions. En el treball i en la política. Però, sobretot, en la política, perquè la política és escola de ciutadania. Encara que abundin els professionals del cop baix i els mestres de la camallada. Que són els mateixos professionals dels visques a la llibertat.

* * *

Visca la llibertat, s'anaven dient els que dijous interrompien un míting. Visca la llibertat, diran els que avui, probablement, n'interrompran un altre. Visca la llibertat d'esdevenir llibertins, els diem nosaltres. I consti que els ho diem amb cap mena de malvolença. Al contrari. Celebrariem que fessin escola. I que el nostre poble ja educat d'aquests principis llibertaris sabés agrair, amb quatre fineses — com va fer-ho el d'Olot — la tasca educadora dels homes que

eesenyen a prendre la llibertat del propi compte.

A. PORTELL.

el nostre comentari

Amb les versions anteriors creiem que els ciutadans conscients es donaran compte de ço que veritablement va ocórrer al nostre company Jaume Compte a Olot.

Inserim l'article d'“Empordà Federal” esperant una rectificació del mateix, puix ens dol que un col·lega de casa pugui confondre tan radicalment els termes.

Ramon Roig

ESPARTERIA i PALMERIA

Venda de canyes per a totes les indústries

AVINGUDA DE LA REPÚBLICA, 70 (abans carrer Nou)

FIGUERES

evolució i revolució

Heus ací dos mots que aparentment sols es diferenciïen, un de l'altre, per una lletra. Cal, però, tenir en compte que tota agrupació, tot partit que lluiti per aconseguir grans canvis en la vida dels pobles ha de portar a cap una revalorització detallada i contínua d'aquests dos conceptes. Això palesa que la seva valoració és casual i que no va d'una manera necessària inscrit a les idees independents i individuals. Hi han hagut grups i parlits que han pogut acreditar la revolució i altres que, contràriament l'han desvirtuada. Cosa anàloga passa amb l'evolució. I és degut, moltes vegades, al temperament dels homes, a les circumstàncies exteriors i a la virtualitat de les idees, l'elecció mantes vegades inopinada i casual del procediment, el qual, per les mateixes raons, té una valor eficaç o un executòria estèril.

La paraula Revolució és una pa-

raula magnífica, sumptuosa, que satisfà abastament la imaginació de l'home. L'etimologia d'aquest mot no ens ve a dir altra cosa que remoure o girar o fer voltar entorn d'un eix per a tornar al punt inicial. No obstant, el sentit que li ha donat el poble ha eliminat aquesta imatge de rotació i n'ha acceptat només la idea de remoure, de capgirar, de destruir, de traslladar i alterar. Es per això que, quan un partit polític s'assenyala una finalitat i aquesta s'aparta dels viaranys per on s'escolen els sentiments i les idees de la multitud, l'intent d'assolir aquella finalitat s'uneix al coneixement elemental d'alterar i capgirar i, llavors, és quan els homes esdevenen inevitablement revolucionaris.

El mot Evolució significa formació, desenrotllament, desplegament. Aconsegueix donar al poble la idea de trànsit, però no arriba a donar-li mai la idea de canvi, de transformació. I quan la impaciència no té més espera, no és d'estranyar que la majoria dels homes que es reuneixen entorn d'una doctrina idealista de transformació, anhelosa d'un canvi, es trobin sobtadament emportats pel moviment revolucionari per tal de precipitar l'obtenció del fi tan esperat.

Cal, però, fer més complet el pensament del poble, precisant en la revolució dues fases: una, la determinada per l'acció violenta contra el poder constituït, que pot molt bé qualificar-se de catastròfica o negativa; l'altra, valdre's del poder per emmotllar l'ordre social d'acord amb el concepte propi. Aquesta és la fase que podem dir positiva, i en alguns casos la que li dona vida. Solament partint d'aquestes fases pot concretar-se que la revolució és un mitjà i és també un fi. Com a mitjà pot molt bé no ésser útil a causa d'un emmot-

llament voluntari a les idees noves per part d'alguns elements socials contraris. La segona fase pot ésser benèvola i suau o violenta, però ha d'obrar lliurement, amb tota independència, de l'obra i moviment d'evolució, la qual estarà obligada a vetllar per la consolidació i consagració de l'obra revolucionària.

Les dues fases de la revolució, abans esmentades, tant poden servir per al progrés com per a la reacció. Aquest procedir pot adaptar-se a múltiples fins i, per tant és sobradament perillós apropiari-la com a fi. Cal establir una moral revolucionària i tenint en compte que la moral no és ni ha d'ésser exclusiva de cap partit, sinó absolutament universal, serà necessari fer la proposició d'un conveni que pogués ésser acceptat per tothom. No hi ha dubte que per anar a una revolució és precis, sempre, que el poble demostrï netament una preponderada i gens dubtosa inclinació per uns assenyalats ideals que són reprimits o contrariats per una minoria. Contra la voluntat d'una majoria, ha de resultar inútil fer la revolució. Per molt gran i noble que sigui la nostra estimació i lleialtat al nostre idealisme, no podem, obrant justicierament, imposar-les brutalment per la força.

JORDI CIMALT.

Si darrera l'arma d'En Compte s'hi hagués trobat un bon orador i un home d'intel·ligència? política, els trets en lloc del sostre haurien anat a parar dintre els cossos dels inconscients subjectes d'Olot.

clericalles

quant ens costa el clergat

A Espanya viuen 36 ordres de religiosos en 340 convents, en els quals hi ha 12 146 barons. Viuen 80 ordres de religioses en 2 776 convents, que fan un munt de 42.829 femelles.

Entre tots, fan un total de 54 975 individus.

Donada la carestia de la vida en l'actualitat, per molts dejunis que facin, per poc sabó que gastin i per poca roba que destrocin, han de consumir a dues pessetes diàries per cap, doncs d'entre ells i d'entre elles, fins n'hi ha que viatgen en primera i amb força freqüència. Així la subsistència d'aquests honorables cel·licoles ens costa a l'any 40.231.750 pessetes que són aproximadament 22.000 duros diaris.

A aquests quaranta milions llargs de pessetes, cal afegir-hi altres 70 en què es calcula l'augment gradual de la riquesa dels religiosos espanyols, la qual, segons detalls presos de la seva pròpia bibliografia, ascendeix ja a 3.200 milions de pessetes.

De mantenir el clergat ens costa:

El clergat secular: 193.212.500 pessetes

El clergat regular: 110.231.750 pessetes.

Total: 303.444.250, o sigui tres cents tres milions i mig de pessetes.

Resulta, doncs, que cada espanyol, almenys, gasta cada any en religió 17 pessetes i UNA pesseta en justícia

Aquestes quantitats fabuloses, que despenem en un servei completament inútil, són la part més grossa del gran motiu que corromp Espanya.

De *Llibertat* d'Hospitalet.

Necessiteu

drogues, perfums, queviures, articles fotogràfics, pintures, etc.?

Tingueu present

El Siglo

Avinguda de la República, 17

FIGUERES

pedretes

● Per nosaltres sols hi han bons i mals ciutadans.

Per la religió d'ací, no sols hi ha bons i mals catòlics, sinó que hi ha la classe de dalt i la de baix.

Per la religió encara hi han castes.

● La religió compra homes. La majoria dels capellans han cursat la carrera sense costar-los ni un cèntim. Els diners han sortit del capitalisme nefast.

Protestem contra aquesta conxorxa. Protestem contra la compra d'homes, Demanem la fi d'això, primer deixant entrar a les Universitats els fills dels pobres. Els pares no han d'engaviar els fills en aquells seminaris.

● La religió té la mateixa consideració al que no és partidari d'ella que a un vulgar criminal.

● Vegeu les receptes que despatxen: «Un home proscrit pel Papa pot ésser matat a pertot; perquè el Papa té una jurisdicció, indirecta almenys, sobre la urbs, fins en el que és temporal.» *Musembaum*.

● Una altra: «Els nois cristians i catòlics poden acusar els seus pares del crim d'heretgia, encara que sàpiguen que per això els cremaran; i no solament podran refusar-los l'aliment si pretenen allunyar-los de la fe catòlica, sinó que fins poden sense pecar i en justícia assassinar-los, si volen obligar-los a abandonar la fe.» *F. Facúndez* (de la companyia de Jesús).

Que us en sembla, d'aquests jesuïtes?

● Una cosa és una doctrina, l'altra una religió.

La religió és el culte a déu; és la mecanització, la regulació, la sublimació de les diverses supersticions humanes. Nosaltres confessem modestament la nostra ignorància en les coses per descobrir, en comptes de solucionar-ho deíficant-ho. L'església no és modesta: és superba, pedant.

J. PUNXAPICA.

F. Ubanell

Avinguda de la República, 64

BOMBES i MOTORS

**AVUI, INAUGURACIÓ
DEL GRAN CAFÈ
EXCELSIOR**

noves

● En el discurs que féu el secretari d'Esquerra Republicana de Catalunya En Roc Boronat remarcà que la nota més simpàtica del trasbalsat diumenge electoral 28 de juny fou que en tot Catalunya no hi hagué - a excepció de algun petit cas isolet - cap incident lamentable pel bon prestigi del sufragi universal.

— Tingueu compte que les últimes novetats són sempre a

Calçats Pallac

● Darrerament han aparegut a Barcelona, dos periòdics setmanals: «El be negre» (periòdic satíric), i «el poble» (rotatiu adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya).

A ambdós corresponem a la salutació que adrecen a tota la premsa liberal i d'esquerra.

**Gran assortit en ventalls
Casa Comas**

● Des del prop passat dissabte dia 27 de juny, que el jove i ja molt conegut periòdic «Crisol» de Madrid, que fins ara sortia trisetmanal, s'és convertit en diari.

Ho celebrem puix que aquest canvi farà arribar, d'una manera més seguida el ressò polític i cultural a totes les terres ibèriques.

**CAMISES
SPORT**

Pararols

Monturiol, 9

Un bon taller de calçat a mida

Pallac Galan, 2

● Organitzat pel «Foment de la Sardana» de la nostra ciutat, tindrà lloc el proper dissabte, dia 4 de juliol, una extraordinària ballada de sardanes, a l'esplanada del teatre «El Jardí».

L'execució del programa anirà a càrrec de la valuosa i molt coneguda cobla «Girona».

Esperem que el Foment s'apuntarà un nou èxit.

venda i reparació de tota classe de màquines d'escriure, noves, semi-noves i reconstruïdes.

compreu
la
moderníssima

iberia

de fabricació catalana.

solsona - salleres
joan mates, 13 figueres

● Així que ens assabentàrem de la formidable victòria de l'Esquerra Republicana de Catalunya, ens apressàrem a adreçar al President de la Generalitat i President de l'Esquerra Republicana, el venerable cabdill Francesc Macià, el següent telefonema:

«Adrecem entusiasta enhorabona triomf esclatant Esquerra Republicana que ens portarà llibertat de Catalunya.

Amics d'«avant..!»

Molins de Vent i per Farinades
Avinguda de la República, 64

F. Ubanell

Casa Comas
Gorres i vestits de bany

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

avant...!

la república ja és cosa ferma.
ara és l'hora de catalunya.
aquesta encara puja la costa.

macià!

Francesc Macià, si algun dia us adoneu que a la nostra ciutat, encara que pocs, hi teniu gent que us admira i us estima, i ens honoreu amb la vostra visita, tingueu compte amb la gent que us volta, penseu amb el podall i ganivet que feriren al germà Jaume Compte.

A les comarques gironines el sentiment catalanista no hi arrela. En aquesta part de Catalunya, el conservadorisme i l'alta burgesia, que és la gent que mana, està al costat del poder central i de la clerecia.

Ací un germà va ésser enterrat amb tots els honors, pobre Martí!, però temo que algun dia profanin la seva sepultura, com ho han fet amb la seva memòria.

Ací, patrici Macià, si hom vol anar bé ha d'ésser disciplinat, disciplinat que vol dir esclau.

Ací no és pot tenir voluntat pròpia, solament els dictadoretts, homes sense cap sentiment racial, són els que poden actuar i manar, tot ço que ells diuen és respectat, pobre del que vol rebel·lar-se: es difamat i escarnit amb tot el cinisme.

L'atemptat que va ésser víctima el màrtir Compte, va ésser celebrat amb goig per molts homes que es diuen conscients, varen aplaudir sorollosament la salvatge gesta.

I aquesta sang que va vessar Compte, serà una sang que deixarà rastre.

No en tenen la culpa solament els subjectes que feren funcionar el podall i el ganivet, no!, la culpa directa és la dels homes que escamparen als quatre vents que Compte i els companys d'Estat Català, eren pertorbadors a sou de la Lliga, Quin sarcasme més jesuític!

I aquesta gent feia la campanya difamatòria pel sol motiu de defensar l'acta a alguns homes que aniran al parlament espanyol, a fer de *cotorra*, uns homes incapacitats que no ens defensaran res enterament, són uns estèrils espirituals, són polítics.

Vindrà l'hora de les reivindicacions.

Vindrà el dia, germà Compte, que els homes que prepararen el vostre assassinat vindran a pidolar als vostres peus. No us deixeu enganyar, puix són uns hipòcrites; encara es presentaran amb el podall a la faixa, per a occir-vos a la primera avinentesa.

X.

primavera humanitat

La primavera escampa ací i allà els seus encisos. Els parterres dels jardins es vesteixen de colors diferents. L'atmosfera s'omple de subtil flaire: flors vellutades i formoses. Els arbres fruiters comencen a germinar. Amb refilets de satisfacció, pels aires, els ocells anuncien l'arribada del bon temps.

Tota cuca viu. Assegut ací dalt, embriagant-me amb els perfums de la natura, despullant-me de tota materialitat, el meu esperit llassat reposa tranquil lament. El pensament, però, que mai pot restar parat m'inquieta recordant-me les baixes passions humanes, fent reviure incidents lamentables.

Com en una pel·lícula, desfilant davant del mirall espai, hom besllumena en vertiginosa successió els set pecats capitals.

Sempre m'ha agradat la solitud i avui més que mai, cal sadollar-me d'ella.

Amic, amic...

Mot malsonant i fals. Quan se'n treu profit, l'hipocresia impera. Quan hom vol allunyar-se la farsa humana, se l'empeny al fracàs.

El llenguatge dels homes busca totes les faltes, les quals passant per diverses imaginacions es multipliquen. No entenc com hom pot ésser lliure dels seus actes. La societat és certament egoista. Cal un seguit d'explicacions per donar compte de una decisió. Mai m'ha interessat assabentar-me de l'actuació del pròxim. He procurat rullar pel bon camí i si m'he equivocat n'he pagat les conseqüències.

Aquestes llengües difamants no callen... Amb ells podeu ésser-hi amic fins avui i us afalaguen.

Voleu actuar lliurement i acte seguit han escampat a tots els vents que hom era plè de defectes.

El món, però, va rodant.

Per anar bé hom s'ha de saber situar ràpidament, besllumenar per endavant el desig de l'amo, restar - encara que amb règim liberal - amarrat al peu del canó amb l'argolla d'esclau al coll.

Per això, ací dalt, sol, lluny de tothom, respiro freturosament, amarrant-me de pau i germanor. I anirem fent via a compàs de la consciència. Predicant i donant exemples de democràcia i llibertat. I quan tinguem la sort de què ens arribi el traspàs, llavors, ells, també se'n doldran.

CARRERES.

instantània del diumenge

Esclatant triomf de les esquerres. Emoció. Bella actuació del Sr. del xiulet. Quatre taques negres (?); Roses, Agullana, Castelló i Massanet de Cabrenys. Darrer badall de la Lliga. Breu parlament de Quintana de León que acaba sentimentalment. Debut dels comunistes. Apoteosi final. Que passarà?